

Załącznik nr 2

Autoreferat

1. Imię i Nazwisko: Sylwia Majkowska-Szulc

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:

27 stycznia 1999 – magister prawa, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego.

21 czerwca 1999 – licencjat filologii w zakresie nauczania języka francuskiego, Kolegium Kształcenia Nauczycieli Języków Obcych Uniwersytetu Gdańskiego.

26 kwietnia 2004 – doktor nauk prawnych, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, rozprawa doktorska pod tytułem „Wpływ Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości na rozwój prawa europejskiej integracji” przygotowana pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Zdzisława Brodeckiego.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych:

od 09 października 2002 do 30 kwietnia 2004 – asystentka w Centrum Prawa Europejskiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego (obecnie Katedra Prawa Europejskiego i Komparatystyki Prawniczej UG).

od 01 maja 2004 – adiunkt w Katedrze Prawa Europejskiego i Komparatystyki Prawniczej na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego.

4. Wskazanie osiągnięcia* wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

a) tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego:

Autorstwo monografii pod tytułem: „Teoria celu prawa Unii Europejskiej”.

---

* w przypadku, gdy osiągnięciem tym jest praca/ prace wspólne, należy przedstawić oświadczenia wszystkich jej współautorów, określające indywidualny wkład każdego z nich w jej powstanie.

b) (autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa):

Sylwia Majkowska-Szulc, *Teoria celu prawa Unii Europejskiej*, Warszawa 2013, Instytut Wydawniczy EuroPrawo.

c) omówienie celu naukowego/artystycznego ww. pracy/prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania.

Celem pracy jest usystematyzowanie problematyki celowości prawa unijnego w oparciu o cele traktatowe Unii Europejskiej. Problem prawny pracy dotyczy normatywnej teorii prawa unijnego ze szczególnym uwzględnieniem struktury i funkcji norm określających cele traktatowe Unii Europejskiej. W pracy przyjęto założenie, że teoria celu prawa Unii Europejskiej jest, obok teorii wartości i teorii zasad, jedną z trzech teorii składających się na normatywną teorię prawa Unii Europejskiej w ogólności. Przyczyna celowa ustanowienia Unii Europejskiej przewija się w procesie tworzenia, stosowania i przestrzegania prawa unijnego w znacznie większym stopniu niż ma to miejsce w przypadku krajowych porządków prawnych, co uzasadniało podjęcie próby badawczej w zakresie tematu określonego w tytule pracy. Cele poszczególnych źródeł prawa unijnego są określone w sposób wyraźny w każdym akcie prawa unijnego, w tym w traktatach unijnych. Ukształtowane dotychczas ogólne teorie celu prawa wydają się nieadekwatne w zakresie, w jakim dotyczą celów prawa niewskazanych w sposób wyraźny w aktach prawnych. Ponadto, ogólne teorie celu prawa stosują co do zasady metodę indukcyjną polegającą na analizie wszystkich możliwych celów prawa, co z kolei prowadzi do zaprzeczenia tezy o „teleologicznej jedności” danego porządku prawnego. W przypadku unijnego porządku prawnego niezbędne jest przyjęcie dedukcji jako metody rozumowania, ponieważ punktem wyjścia dla badań nad celem prawa unijnego winny być cele traktatowe Unii Europejskiej.

Traktaty unijne wskazują ogólne i nadrzędne cele Unii Europejskiej. Identyfikacja norm prawnych określających cele Unii Europejskiej, autorów poszczególnych celów oraz podmiotów odpowiedzialnych za realizację wspólnych celów wymaga dokonania wykładni językowej, systemowej i funkcjonalnej traktatów unijnych. Pojęcie normy prawnej nie pokrywa się w tym przypadku z pojęciem przepisu prawnego. Poszczególne przepisy traktatowe mogą nie zawierać wszystkich elementów koniecznych dla sformułowania normy prawnej określającej stosowne normy postępowania w zakresie realizacji celów traktatowych Unii, ale możliwe jest ich odnalezienie w innych przepisach traktatowych. Normy prawne określające cele traktatowe Unii Europejskiej mają fundamentalne znaczenie dla unijnego porządku prawnego. Spośród celów Unii Europejskiej cele określone w traktatach unijnych mają charakter nadrzędny względem pozostałych celów Unii Europejskiej. Fundamentalność

formalna norm prawnych określających cele traktatowe Unii Europejskiej wynika z miejsca traktatów unijnych w hierarchii unijnych źródeł prawa. Traktaty unijne jako najważniejsze źródło unijnego prawa pierwotnego stanowią konstytucję Unii Europejskiej w tym sensie, że prawo stanowione na podstawie traktatów unijnych musi pozostawać w zgodzie z traktatami, w tym z normami określającymi cele Unii Europejskiej. Normy prawne określające cele traktatowe Unii Europejskiej mają charakter fundamentalny w znaczeniu materialnym, ponieważ stanowią materialną podstawę działania instytucji Unii. Cele i wartości Unii przyjęte w traktatach unijnych stanowią także materialną podstawę formułowania zasad prawa unijnego. Fundamentalność treściowa znajduje potwierdzenie w uniwersalności celów traktatowych Unii, które nie dotyczą konkretnych obszarów prawa, ale pojawiają się we wszystkich dziedzinach prawa unijnego. Świadczy to o bogatej i dynamicznie rozwijającej się treści norm określających cele Unii.

Normy traktatowe określające cele Unii determinują kompetencje instytucji unijnych do podejmowania działań zmierzających do realizacji wspomnianych celów. Dotyczy to kompetencji przyznanych Unii przez państwa członkowskie, „kompetencji nieprzyznanych” Unii, jak również kategorii kompetencji potencjalnych Unii, z czego najbardziej interesująca z punktu widzenia teorii celu prawa unijnego jest ostatnia z wymienionych kategorii kompetencji Unii. Realizacja celów traktatowych w ramach kompetencji potencjalnych stanowi wyjątek od zasady kompetencji przyznanych, ponieważ dotyczy sytuacji, w której organy Unii przyjmują przepisy niezbędne dla osiągnięcia jednego z celów Unii, pomimo iż traktaty nie przyznają Unii kompetencji do działania w tym zakresie. Działanie Unii opiera się wówczas na zasadzie, zgodnie z którą prawo do celu udziela prawa do środka. Rozwiązanie to świadczy o doniosłym znaczeniu celów traktatowych Unii dla całego unijnego porządku prawnego. W rezultacie cele traktatowe Unii stanowią materialną podstawę prawną działania Unii Europejskiej, zarówno w sytuacji, gdy szczególne przepisy traktatowe zawierają normy kompetencyjne, jak i w wypadku braku szczególnych norm kompetencyjnych. W skrajnych przypadkach może to prowadzić do przyjmowania w ramach Unii Europejskiej norm prawnych w oparciu o koncepcję „*without order*”, to znaczy bez ustrojowej, kompetencyjnej lub proceduralnej podstawy prawnej, ale w oparciu o materialną podstawę prawną, którą stanowią cele traktatowe Unii. Przykładem takiego działania może być przyjęcie Paktu Fiskalnego. Istnienie możliwości podejmowania działań przez Unię Europejską zarówno w przypadku kompetencji przyznanych, jak i kompetencji potencjalnych Unii, pozostaje w gestii organów Unii, spośród których głównym organem prawodawczym jest Rada Unii Europejskiej złożona z przedstawicieli państw członkowskich.

W ostateczności więc przede wszystkim państwa członkowskie decydują, czy Unia Europejska będzie Unią celów czy Unią przetrwania.

Intencja prawodawcy unijnego jest więc z góry określona w normach prawnych, w tym w normach o randze traktatowej. Pomimo tego katalog celów, do których zmierza Unia Europejska jest otwarty, ponieważ prawo unijne składa się z łańcucha norm-celów i norm-środków, spośród których cele traktatowe stanowią swoisty "kod genetyczny" Unii Europejskiej. Przejawem tego jest zasada jedności teleologicznej unijnego porządku prawnego, zgodnie z którą jedna norma stanowi samoistny cel, a pozostałe są koniecznym środkiem do jego realizacji. Analiza celowości prawa Unii Europejskiej dokonana przy pomocy metody dedukcyjnej prowadzi do potwierdzenia tezy o istnieniu jedności teleologicznej unijnego porządku prawnego, ponieważ cele traktatowe Unii stanowią cele samoistne, a cele określone w aktach niższego rzędu stanowią konieczne środki realizacji celów traktatowych. Teza ta może stanowić istotny argument zarówno w wykładni, jak i w ocenie ważności norm unijnego prawa pochodnego. Wydaje się, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zakłada w swej praktyce zasadę jedności teleologicznej unijnego porządku prawnego, tyle że ten aspekt działalności orzeczniczej Trybunału bywa wiązany z częstym odwoływaniem się Trybunału do wykładni celowościowej. Z tego względu prezentowana praca może okazać się użyteczną lekturą nie tylko dla przedstawicieli nauki prawa, ale także dla prawników praktyków. W związku z tym planowane jest wykorzystanie pracy w ramach też z piśmiennictwa w jednym z elektronicznych systemów informacji prawnej.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo - badawczych (artystycznych).

Pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych skupiały się wokół stosowania i interpretacji prawa Unii Europejskiej, prawa instytucjonalnego Unii Europejskiej, europejskiego prawa antydyskryminacyjnego oraz europejskiego prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, a ponadto wokół prawa Unii Europejskiej w obszarze gospodarki morskiej. Wśród wyników badań w zakresie stosowania i interpretacji prawa Unii Europejskiej na szczególną uwagę zasługują trzy publikacje. Celem pierwszej publikacji było przedstawienie specyficznych zasad stosowania i interpretacji prawa unijnego ze szczególnym uwzględnieniem aspektu przejęcia *acquis communautaire* do polskiego porządku prawnego (S. Majkowska-Szulc, *Stosowanie i interpretacja prawa Unii Europejskiej* [w:] A. Łazowski (red.) Unia Europejska Prawo instytucjonalne i gospodarcze, seria Meritum [red:] A. Łazowski, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa

2008, nr wyd. 4, s. 279 – 350). Spośród zasad i metod interpretacji prawa wspólnotowego zwrócono szczególną uwagę na metodę prawnoporównawczą, która stanowiła nowość i wyzwanie dla podmiotów stosujących prawo unijne w Polsce. Celem drugiej publikacji było ustalenie, w jakim zakresie zjawiskiem pożądanym w prawie Unii jest zachowanie odrębności, a w jakim zachowanie jedności i spójności. (S. Majkowska-Szulc, *Instrumenty prawne ochrony jedności i spójności prawa Unii Europejskiej* [w:] C. Mik (red.), *Unia Europejska: Zjednoczeni w różnorodności*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2012, nr wyd. 1, s. 95 – 110). Kontekst badań był związany z głównym hasłem przewodnim Unii Europejskiej "Zjednoczeni w różnorodności". Analiza zagadnienia dość niespodziewanie uwidoczniała daleko posunięty proces autonomizacji unijnego porządku prawnego. Wykazano konieczność ciągłej aktualizacji wiedzy na temat rozwoju prawa unijnego, ponieważ szybko postępujący proces autonomizacji prawa unijnego może wywołać dezorientację wśród podmiotów stosujących prawo unijne w państwach członkowskich. Celem trzeciej publikacji było teoretyczne potwierdzenie lub zaprzeczenie procesom autonomizacji i konstytucjonalizacji prawa wspólnotowego w oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości oraz wpływu tych procesów na praktykę polskich sądów. (S. Majkowska-Szulc, *Wpływ Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich na praktykę polskich sądów* [w:] T. Bąkowski (red.), K. Grajewski (red.), J. Warylewski (red.), *Orzecznictwo w systemie prawa*, Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2008, s. 15 – 38). Przeprowadzona analiza wykazała, że Trybunał Sprawiedliwości odrzuca metody interpretacji prowadzące do osłabienia efektywności prawa wspólnotowego. W konsekwencji Trybunał Sprawiedliwości posuwa się nawet do interpretacji ewolucyjnej, biorącej pod uwagę nowe potrzeby, które pojawiły się po zredagowaniu interpretowanego przepisu. Sądy państw członkowskich są związane orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości. Stanowi to wyzwanie dla sądów polskich. Analiza orzecznictwa sądów polskich wykazała, że z wyzwaniem tym co do zasady najlepiej radzą sobie sądy najwyższych instancji. Problematyka stosowania i interpretacji prawa unijnego jest na stałe obecna w moich pracach badawczych, nawet jeśli dotyczą one szczególnych obszarów prawa Unii Europejskiej.

W dziedzinie unijnego prawa instytucjonalnego na odnotowanie zasługują w szczególności trzy publikacje. Pierwszą z publikacji był komentarz do części instytucjonalnej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (S. Majkowska-Szulc, *Komentarz do Części V TWE „Instytucje Wspólnoty”* [w:] Z. Brodecki (red.), *Traktat o Unii Europejskiej. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską. Komentarz*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2006, nr wyd. 2, s. 601 – 784). Celem komentarza było ustalenie i szczegółowe

przedstawienie aktualnego stanu rozwoju unijnego prawa ustrojowego z uwzględnieniem regulaminów wewnętrznych instytucji unijnych oraz orzecznictwa unijnego z zakresu podziału kompetencji między poszczególne instytucje unijne. Komentarz służył jako poręczne profesjonalne źródło wiedzy na temat instytucji unijnych. Celem drugiej z publikacji było przedstawienie pozycji jednostki w Unii Europejskiej przez pryzmat sądowych mechanizmów ochrony praw jednostki. (S. Majkowska-Szulc, *Sądowe mechanizmy ochrony praw jednostki. Standardy Unii Europejskiej* [w:] Z. Brodecki (red.), *Ochrona praw jednostki*, seria *Acquis communautaire*, Wyd. LexisNexis, Warszawa 2004, s. 465 – 535). Szczegółowo przedstawiono strukturę i funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości Unii Europejskiej. Przeprowadzona analiza doprowadziła do wniosku, zgodnie z którym z punktu widzenia ochrony praw jednostki pierwszym i najważniejszym organem sądowym w Unii Europejskiej jest sąd krajowy jako sąd wspólnotowy *sensu largo*, w tym po 1 maja 2004 także sądy polskie. Jednym z osiągniętych celów publikacji było przełamanie stereotypu myślenia, że jednostki dochodzą swych praw jedynie przed sądami unijnymi *sensu stricto*, czyli przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Trzecia z publikacji dotyczących prawa instytucjonalnego dotyczyła prawotwórczej roli Trybunału Sprawiedliwości i zjawiska przenikania orzecznictwa luksemburskiego do prawa pisanego, w szczególności do projektu Konstytucji dla Europy. (S. Majkowska-Szulc, *Wpływ Trybunału Sprawiedliwości na wybrane postanowienia Traktatu Konstytucyjnego* [w:] C. Mik (red.), *Unia Europejska w dobie reform*, Konwent Europejski i Biała Księga w sprawie *European Governance*, Wyd. TNOiK, Toruń 2004, s. 353 – 371). W wyniku przeprowadzonej analizy wykazano, że orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości posiada rzeczywistą wartość normatywną w unijnym systemie prawnym, pomimo iż orzecznictwo to nie stanowiło formalnie źródła prawa unijnego w ówczesnym stanie rozwoju integracji europejskiej. Uwidoczniono, że Trybunał Sprawiedliwości wypełniając zadania przestrzegania prawa przy wykładni i stosowaniu traktatów, nie tylko dokonuje wykładni prawa wspólnotowego, ale także wpływa na jego tworzenie. Zarzucenie projektu Konstytucji dla Europy nie wpłynęło na aktualność wniosków zawartych w omawianej publikacji, ponieważ Traktat z Lizbony uwzględnił poruszony w pracy dorobek orzeczniczy Trybunału Sprawiedliwości.

Odnośnie europejskiego prawa antydyskryminacyjnego, prawa pracy i zabezpieczenia społecznego na podkreślenie zasługują w szczególności publikacje przygotowane we współautorstwie z dr hab. Moniką Tomaszewską z Katedry Prawa Pracy Uniwersytetu Gdańskiego (Załącznik 6: Oświadczenie współautorki). Pierwszą z nich stanowi komentarz do art. 23 i 24 Karty Praw Podstawowych (S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska,

Komentarz do art. 23 i 24 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej [w:] A. Wróbel (red.), *Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Komentarz*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2013, nr wyd. 1, s. 770-823). Celem komentarza do art. 23 KPP „Równość kobiet i mężczyzn” było przedstawienie treści i zakresu równości płci jako prawa podstawowego w aktualnym stanie rozwoju prawa Unii Europejskiej. W trakcie badań okazało się, że wobec postępu medycznego problematyczne jest już samo zdefiniowanie pojęć płć, kobieta, mężczyzna. Przeprowadzone badania wykazały, że każdy z dwóch powszechnie uznawanych rodzajów płci jest kategorią niejednorodną w ten sposób, że obejmuje płć biologiczną, prawną i kulturową, a wymienione aspekty płci mogą rodzić konkretne skutki prawne. Uwidoczniono także zarysowującą się tendencję ku decydującej roli płci kulturowej zwanej także płcią społeczną. Wykazano, że celem art. 23 KPP nie jest zapewnienie faktycznej równości płci, lecz zapewnienie równości prawnej. Biologia gatunku ludzkiego wyznacza kobietom i mężczyznom odmienne funkcje, co z kolei wpływa na najważniejsze decyzje osobiste odnośnie edukacji, kariery, rodziny, planowania potomstwa. Aspekty te z kolei oddziałują na gospodarkę i społeczeństwo. Z tego względu funkcją art. 23 KPP jest między innymi prawo do doreprezentowania płci niedostatecznie reprezentowanej. Z kolei celem komentarza do art. 24 KPP „Prawa dziecka” było wykazanie szans rozwoju praw dziecka w Unii Europejskiej. Po raz pierwszy w unijnym porządku prawnym pojawiła się pisana regulacja dotycząca praw dziecka. Wobec postępu medycznego i społecznego, problematyczne okazało się określenie zakresu podmiotowego komentowanego przepisu zarówno odnośnie dziecka, jak i rodziców biologicznych czy prawnych. W wyniku przeprowadzonej analizy uwidoczniono specyfikę praw dziecka jako specjalnego prawa równościowego formułowanego przy użyciu kryterium najwyższego stopnia, co potwierdza wyrażenie „najlepszy interes dziecka”. Ani w przypadku równości kobiet i mężczyzn, ani nawet w przypadku praw osób niepełnosprawnych, nie ma mowy o zabezpieczeniu najlepszych interesów, lecz raczej o optymalizacji praw. W pracy doskonale uzasadniono, że prawa dziecka różnią się od pozostałych praw równościowych swym wymiarem realizacji ukierunkowanym na najwyższe dobro dziecka, a KPP daje możliwości rozwoju tego prawa, jakich nie było od początku integracji europejskiej.

Kolejnymi publikacjami zasługującymi na uwagę i przygotowanymi we współautorstwie z dr hab. Moniką Tomaszewską jest pięć glos i dwa artykuły poruszające problematykę europejskiego prawa antydyskryminacyjnego oraz europejskiego prawa pracy i zabezpieczenia społecznego. Pierwsza z glos dotyczyła dyskryminacji w zatrudnieniu (S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, *Dyskryminacja w zatrudnieniu w braku możliwej*

do zidentyfikowania ofiary dyskryminacji, *Glosa do wyroku ETS z dnia 10 lipca 2008 w sprawie C-54/07 Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding przeciwko Firma Feryn NV*, Europejski Przegląd Sądowy 7/2009, Warszawa 2009, s. 46 – 56). Kolejne trzy glosy dotyczyły dyskryminacji w zakresie dostępu do świadczeń socjalnych: 1) S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, *Obywatelstwo UE a dostęp do świadczeń socjalnych – glosa do postanowienia Sądu Okręgowego w Koszalinie z 13.11.2006 r. (IV U 1660/06)*, Europejski Przegląd Sądowy nr 6/2007, Warszawa 2007, s. 53 – 58; 2) S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, *Prawo do świadczeń socjalnych bez względu na miejsce zamieszkania obywatela Unii, Glosa do wyroku ETS z dnia 22 maja 2008 r. w sprawie C-499/06 Halina Nerkowska przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych* [w:] Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa 2/2009, Gdańsk 2009, s. 145 – 156; 3) S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, *Glosa do wyroku TS w sprawie Jacqueline Förster przeciwko Hoofddirectie van de Informatie Beheer Groep, C-158/07*, SIP Lex, Warszawa 2009, dostępne w Systemie Informacji Prawnej Lex. Z kolei piąta glosa dotyczyła problemów związanych z transpozycją w Polsce dyrektywy o czasie pracy odnośnie lekarzy (S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, *Czas pracy lekarzy – glosa do wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 29.12.2006 r. (VI Pa 445/06)*, Europejski Przegląd Sądowy nr 12/2007, Warszawa 2007, s. 46 – 60). Wszystkie wymienione glosy zawierały detaliczną analizę poszczególnych orzeczeń oraz stanu prawnego istniejącego i pożądanego z punktu widzenia prawa unijnego. Z kolei wspomniane dwa artykuły dotyczyły efektywności poszczególnych źródeł prawa unijnego w polskim porządku prawnym (S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, *Efektywność dyrektyw unijnych w praktyce polskich sądów pracy* [w:] S. Biernat (red.), S. Dudzik (red.), *Doświadczenia prawne pierwszych lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej*, Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2011, s. 308 – 325; S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, *Effectiveness of European Union Law in Poland. The example of labour law*, Polish Review of International and European Law 1 (Inaugural Issue), Warszawa 2012, s. 161 – 182).

Problematykę europejskiego prawa pracy i zabezpieczenia społecznego podejmowałam także samodzielnie. Na odnotowanie zasługują dwa rozdziały w książkach i jeden artykuł. Rozdziały dotyczyły podstaw prawnych oraz zasad europejskiego prawa zabezpieczenia społecznego. (S. Majkowska-Szulc, *Podstawy prawne europejskiego prawa zabezpieczenia społecznego* [w:] S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, M. Zieleniecki, *Zabezpieczenie społeczne w Unii Europejskiej*, Seria: System Prawa Unii Europejskiej, tom XX, Wyd. Instytut Wydawniczy EuroPrawo, Warszawa 2012, nr wyd. 1, s. 22 – 45;

S. Majkowska-Szulc, *Zasady europejskiego prawa zabezpieczenia społecznego* [w:] S. Majkowska-Szulc, M. Tomaszewska, M. Zieleniecki, *Zabezpieczenie społeczne w Unii Europejskiej*, Seria: System Prawa Unii Europejskiej, tom XX, Wyd. Instytut Wydawniczy EuroPrawo, Warszawa 2012, nr wyd. 1, s. 99 – 123). Artykuł dotyczył pracowników delegowanych w ramach świadczenia usług na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (S. Majkowska-Szulc, *Sytuacja prawna pracownika delegowanego w ramach świadczenia usług* [w:] S. Biernat (red.), S. Dudzik (red.), *Przeptyw osób i świadczenie usług w Unii Europejskiej. Nowe zjawiska i tendencje*, Wyd. Oficyna Wolters Kluwer business, Warszawa 2009, s. 248 – 259). Są to zagadnienia o doniosłym znaczeniu praktycznym. Z powszechnym w Unii Europejskiej zjawiskiem migracji wiąże się bowiem zjawisko przepływu świadczeń z zakresu zabezpieczenia społecznego. Istotny wyjątek od tych zasad stanowią pracownicy delegowani.

Ze względu na afiliację w Uniwersytecie Gdańskim szczególnym zainteresowaniem darzę prawo Unii Europejskiej w obszarze gospodarki morskiej. Tematykę tę poruszałam wielokrotnie, ale pragnę zwrócić uwagę na dwie publikacje przygotowane w związku z konkretnymi sprawami. Pierwsza dotyczyła wydania przez Komisję Europejską decyzji o zwrocie pomocy publicznej udzielonej Stoczni Gdynia. (S. Majkowska-Szulc, *Wpływ interwencjonizmu państwowego na los polskiego przemysłu stoczniowego na przykładzie Stoczni Gdynia S.A.* [w:] J. Ciechanowicz-McLean (red.), *Prawne aspekty interwencjonizmu w gospodarce i środowisku*, Gdańskie Studia Prawnicze XXII/2009, Wyd. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009, s. 217 – 234). Celem artykułu było obiektywne przedstawienie przyczyn wydania wspomnianej decyzji przez Komisję Europejską. W artykule przedstawione zostały uregulowania unijne w zakresie pomocy publicznej w sektorze gospodarki morskiej ze szczególnym uwzględnieniem przemysłu budowy statków. Przeprowadzona analiza uwidoczniała wieloletnie zaniedbania w zakresie restrukturyzacji polskich stoczni zgodnie ze standardami Unii Europejskiej. Druga z publikacji dotyczyła dyskryminacji ze względu na wiek w zakresie dostępu do wykonywania zawodu pilota morskiego. (S. Majkowska-Szulc, *Dyskryminacja ze względu na wiek w zakresie dostępu do wykonywania zawodu pilota morskiego*, Wyrok TK z dnia 19 stycznia 2010 r., SK 35/08, [w:] *Gdańskie Studia Prawnicze - Przegląd Orzecznictwa* 2012, nr 3, Gdańsk 2012, s. 111 – 138). Celem glosy była charakterystyka faktyczna i prawna wykonywania zawodu pilota morskiego. Analiza problemu doprowadziła do wniosku, że obowiązujące w Polsce przepisy kodeksu morskiego przewidujące automatyczne skreślenie z listy pilotów morskich w związku z ukończeniem 65 roku życia są niezgodne z europejskim prawem

antydiskryminacyjnym. W publikacji obiektywnie przedstawiono obowiązujące regulacje prawne bez oceny ich racjonalności. Walorem publikacji jest zwrócenie uwagi na specyficzne problemy związane z rozstrzygnięciem spraw z zakresu gospodarki morskiej przez sądy polskie po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Kompletny wykaz wszystkich publikacji po uzyskaniu stopnia doktora nauk prawnych oraz opis pozostałych osiągnięć znajduje się w załączniku 4 „Wykaz opublikowanych prac naukowych oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki”.

Sylwia Majkowska-Szulc